

Acésta f6ia ese
cate 3 c6le pe luna
si costa 2 florini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, 6ra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

F6i'a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abon6dia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, s6u prin posta
s6u prin domni co-
lectori.

Nr. 18.

Brasiovu 15. Septembre 1877.

Anulu X.

Sumariu: Procesu verbale. — Cuventu de salutare. — Romanulu in poesi'a sa poporale. (Fine.) — Epistole de ale re-
pausatiloru. (Urmare.) — Bibliografia.

Procesu verbale

susceptu in adunarea gener. XVI. a asociat. trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tienuta la 5., 6. si 7. Aug. st. n. 1877 in Blasiu sub presidiulu dlui Iacobu Bolog'a, presedintele asociatiunei.

Siedinti'a I. din 5. Augustu 1877.

I. Intruninduse membrii asoc. conformu programei A. la 9 6re antemeridiane in localitatea din curtea gimnasiului destinata spre acestu scopu, se alege una comisiune at6tu pentru a invita la siedintia pre presedintele asoc., c6tu si pentru a incunoscinti'a pre Escel. Sa dn. metropolitu si archi-episcopu dr. Ioanu Vancea despre inceperea agendelor acestei adunari.

Presedintele venindu la adunare impreuna cu Escel. Sa metropolitulu, intre entusiastice eschiamatiuni de „se trai6sca,” dupa ocuparea scaunului presidiale, prin discursulu B. deschide siedinti'a.

Adunarea ascultandu discursulu presidiale cu celu mai viu interesu, 'lu primesce cu aplause, 6r' canoniculu metropolitanu Ioane Fekete Negrutiu prin una vorbire aclusa sub C. saluta adunarea in numele comitetului festivu alu Blasieniloru.

II. Presidiulu invita adunarea se al6ga trei notari, si la propunerea presidentelui: Adunarea alege cu aclamatiune pre dr. Greg. Silasi, dr. Ioane Ratiu si dr. A. P. Alessi.

III. Presedintele amentindu cu cuvinte durer6se trecerea din vi6tia, intemplata in decursulu a. 187⁶/₇ a mai multoru membrii, si anume amentindu pre canoniculu metropolitanu din Blasiu Ioane Pamflie, pre proprietariulu Ioane P. Maioru din Sasu-Reghinu, pre parochulu Petru Mezei din Ocolisulu mare, pre cancelistulu judecatorescu Gregoriu Tomescu din Hue-dinu si pre Ioane Candrea, profes. la institutulu seminariului Andreianu din Sibiu, (vedi acl. D.), ii esprime facia de acesti decedati simtiementele de recunoscinti'a, pentru sacrificiale loru aduse in vi6tia pre altariulu culturei poporului romanu.

Adunarea impartasindu acelesi simtiemente, 'si manifesta condolenti'a prin scolare.

IV. Presidiulu aduc6ndu'si aminte de meritele neperit6ria ale fericitului candu-va arhiepiscopu si

metropolitu Alesandru Sterc'a Siulutiu, adunate at6tu facia de prosperitatea acestei asociatiuni, c6tu si preste totu facia de inaintarea culturei si inflorirea natiunei romane, invita adunarea amesuratu programei statorite, se asiste la parastasulu ce se celebr6za intru memori'a fericitului repausatu in biserica catedrala din locu.

Adunarea primesce invitatiunea si in corpore merge se asiste la implinirea actului religiosu.

V. Dupa esirea din biserica si dupa int6rcerea membriloru si a unui publicu numerosu dela momentulu fericitulu metropolitu, care fu infrumsetiatu cu mai multe cunune, intre cari escelara florile tramise de damele din Clasiu si Abrudu, cu care oca-siune presedintele rosti cuvente de profunda pietate si recunoscinti'a facia de adormitulu mare barbatu alu natiunei romane; continuanduse siedinti'a la 1¹/₂ 6ra p. m. presidiulu pune la ordine alegerea comisiunei pentru inscrierea membriloru noi si incassarea tacseloru, pentru esaminarea computului, pentru bugetu si pentru motiuni si cereri; intrebandu totu odata adunarea, 6re pentru scurtimea tempului nu ar fi consultu, c6 raportele secretariului II., cassariului si bibliotecariului se se concreda simplamente comisiuniloru alegunde, cari in siedinti'a urmat6ria se le cet6sca in faci'a adunarei si se raporte asupra loru.

La propunerea memb. G. Mezei adunarea consimte, c6 lectiunea raporturiloru se se faca mane, prin comisiunile, cari au se se al6ga acumu, deci dupa una consemnatiune compusa in urm'a unei intielegeri prealabili a membriloru, presidiulu propune, 6r adunarea alege cu aclamatiune: a) in comisiunea pentru censurarea ratiociniului pre membrii N. Fratesiu, D. Cuntianu si I. Marculetiu; b) in comisiunea pentru inscrierea membriloru noi, si incassarea tacseloru pre A. Blasianu, B. Ratiu si T. Colbasi; c) in comisiunea bugetaria pre membrii A. Vestimianu, I. Popescu, G. Filepu, S. Balintu si Iuliu Bardosi; d) in comisiunea de motiuni si cereri pre membrii E. Vlassa, A. Bohatielu, S. Popovicu, dr. Ilarionu Puscaru, dr. Ios. Hodosiu, I. Antonelli si P. Cosm'a.

VI. Pentru folosirea tempului se suleva de nou cestiunea despre cetirea macaru a unui raportu. Con-

tra acestei propuneri I. M. Moldovanu dorește se ne ținemu de concludu de já adusu.

Propunerea lui I. M. Moldovanu se adopta cu majoritate.

VII. Tempulu fiindu înaintatu, presidiulu închide ședința I., defigundu ședința a II. pre diu'a următoare la 9 ore antemeridiane.

Spre scientia.

D. C. M. S.

Presedintele
Iacobu Bolog'a mp.

Notarii adunarei generali
Dr. Greg. Silasi mp.
Dr. A. P. Alessi mp.
Dr. Ioane Ratiu mp.

Sedința II. din 6. Aug. 1877.

VIII. Presedintele deschidendu ședința la 9^{1/2} ore a. m. dispune lectiunea procesului verbale din ședința prima, carele cetinduse, cu unele modificari se declara verificatu.

IX. Presidiulu anunția că au sosit mai multe telegrame gratulătorie, și anume dela Temisior'a E, dela Fagarasiu F, dela Naseudu G, și unulu dela Sighisior'a H, în care ultimulu totu-odata este invitata acolo adunarea generale pre anulu venitoriu; ér altulu I) dela studentele de farmacia A. Cuteanu, tramitatoriulu ruganduse totu-odata și de unu stipendiu.

Cetinduse acestea, adunarea le primesce cu manifestari de bucuria, lasandu, că invitarea inteligenței romane din Sighisior'a și cererea mentionatului studente se se aduca înainte la pertractarea punctelor respective din program'a statorita pentru adunarea presente.

X. Presidiulu amesuratu programei face cunoscutu, că se însinuara trei disertatiuni din partea dd. G. Baritiu, dr. Gr. Silasi și dr. A. P. Alessi; mai înainte inse de a se dá locu acestora, pune le ordine legerea raportului generale alu comitetului despre activitatea asociat. dela adunarea ținuta a. tr. pana la ceea presente, cu atatu mai vertosu, că lectiunea acestui raportu înca din ședința de eri se amanase pre ceea de astadi.

Vicepresedintele I. Rusu, că suplentele secretariului II. cetindu raportulu, adunarea decide a se pune pre mės'a biroului, că comisiunile se-si póta luá din acela informatiunile necesarie.

XI. Apoi cassariulu C. Stezariu espunendu bilancea cassei asoc. și a fondului academiei romane, adunarea decide a se depune asisiderea la birou, că comisiunea bugetaria și alti membri, avendu necesitate, se-si póta luá notiție de acolo.

XII. Presedintele, adunatu fiindu unu publicu atatu de frumosu, opinéza că ar fi la tempu, că înainte de alte lucrari se se preléga macaru un'a din cele trei disertatiuni însinuate, și anume a dlui G. Baritiu, carea în ordine mai antaiu fu prezentata.

Adunarea admite legerea disertatiunii lui G. Baritiu „Idei fugitive despre industri'a de casa și cea

mica,“ pre care publiculu de repetite-ori o intrerupe cu aplausele sale; ér cealalte doue disertatiuni și anume a lui G. Silasi „Caracterulu și necesitatea dezvoltării lui pedagogice,“ precumu și a lui A. P. Alessi „Despre omulu fossile séu praeistoricu“ adunarea generale avendu înca multe afaceri de pertractatu, le amana dorindu, că la casu candu tempulu nu le-ar permite prelegerea acestora, se se publice în fói'a asociatiunii.

XIII. Comisiunea incredințiată a censurá ratiociniulu, prin referentele I. Marculețiu raporta L) despre fondulu asociatiunii și academiei romane, pre cari ratiuni comisiunea aflandule portate cu deplina acuratate propune, că adunarea gen. se dea ratiocinantului C. Stezariu absolutoriulu recerutu, și se-i esprime multiamita protocolaria.

Propunerea comisiunii se accepta unanimu.

XIV. Presedintele comisiunii pentru înscrierea membrilor noi și încassarea tacselor A. Blasianu, prin referentele Bas. Ratiu espune M), că dela membrii vechi a încursu sum'a de 320 fl. v. a., ér 571 fl. dela urmatorii dd.: 200 fl. în doue actiuni de ale Albinei cu couponii an. 1877 dela I. Germanu, parochu gr. cat. în Sombotelecu că tacsă de membru fundatoriu; 100 fl. în numerariu dela Iacobu Costoreanu, parochu gr. cat. în Turdasiiulu rom. și 100 fl. în una obligatiune urb. Nr. 36,325 cu couponii ținătorii de ea, dela Petru Branu, proprietariu în Ciugudulu m. că tacsă de membrii ord. pre viétia; ér dela dd. Nic. Medesianu, parochu gr. cat. în Bucerdea grănósa, dela Nic. Todea, parochu gr. cat. în Tauni, dela Nic. Florescu, proprietariu în Egiu, dela librari'a lui W. Krafft în Blasiu, dela Ioanu Papfiu, parochu gr. cat. în Craciunelulu de diosu, dela Georgie Berlea, not. cerc. în Ohab'a Secasiului și dela E. Luc'a, v. protopopu în Pietielca, câte 5 fl. că tacsă anuali de membrii ord., totu câte cincii fl. tacsă de m. ord., și câte unu fl. pentru diplome dela domnii Herlea Procopiu, not. cerc. în Jibotu, dela Iuliu Vladuti, amploiatu reg. în Turd'a, dela Petru Iacobescu, copoperatoru gr. cat. în Veresmortu, dela Al. Bene, protopopu în Minthiulu Gherlei, dela Vas. Vanci'a, proprietariu în Cergau, și dela Titu Vespasianu Ghiaja, spiritalu în penitentiariulu din Gherl'a, pre cari comisiunea aducundu-i la cunoscientia, îi propune spre a se recepe în numerulu membrilor asociat.

Adunarea gen. admitiendu propunerea comisiunii îi saluta cu însuffetire.

XV. Presidiulu pune la ordine raportulu comisiunii bugetarie, ér m. dr. Ilarionu Puscariu cere, că înainte de raportulu comisiunii acesteia, se se dea locu raportului comisiunii de motiuni și cereri.

Adunarea gen. concediendu schimbarea ordinii statorite în programa, adopta propunerea indicata.

XVI. Danduse antaietate comisiunii pentru motiuni și cereri, referentele dr. Il. Puscariu cetesce raportulu N).

Adunarea gen. 'lu accépta in generale, cá basa pentru pertractarea speciale.

XVII. Punctulu I. alu raportului de a se luá la cunoscentia activitatea comitetului asociatiunei preste totu, si in specie modulu ce 'la urmatu in privinti'a conferirii stipendialoru pre an. tr. cumu si in privinti'a ajutorialoru pentru scólele misere si pentru sodalii romani.

Se aproba.

XVIII. Propunerea comit. asoc., cá opulu manuscriptu „Viti'a cultivata“ se se depuna simplu in archivulu asociatiunei, comisiunea nu o primesce ci recomanda, cá comit. se se indrume a studiá opulu din nou, atingundu in detailu acele defecte, pentru cari nu s'a aflatu indemnata a tipari opulu mentionatu in decursulu anului espiratu, cu atátu mai ver-tosu, cá pentru tiparirea aceluia adunarea generale din an. tr. votase si spesele in suma de 400 fl. v. a. Dupa discussiune indelungata, in decursulu careia mai multi membrii arata defectuositatea opului din cestiune:

Adunarea gen. la propunerea m. Stefanu Popu decide, cá acelu opu se se redé auctoriului, ér sum'a de 400 fl. se se folosésca spre alte scopuri ale asoc.

XIX. Raportorulu continua cu aratarea resultatului pasiloru facuti din partea comit. in privinti'a legatelor telechiane; in privinti'a constatarei numerulu membriloru asociatiunei, dintre cari la provocarile esmise din partea comitet. pana acumu prea pucini satisfacura; pre urma in privinti'a urcarii sumei destinate pentru ajutorirea scóleloru misere rom. dela 400 fl. ai anului trecutu la 700 fl.; cari pasi ai comitet. comisiunea ii recomanda a se luá spre scientia cu acelu adaosu, cá in privinti'a constatarei numerulu membriloru asoc. comitetulu se provóce din nou pre celi ce pana acuma nu s'au dechiaratu.

Se adopta intru tóte propunerea comisiunei.

XX. Venindu la ordine subventiunarea infientiandei scóle de fetitie din Campeni, pentru care conformu conclusului adunarei gen. din an. tr. Nr. 43 Comit. proiectase pre an. 187⁷/₈ una subventiune de 100 fl. comisiunea cu respectu la dechiaratiunea comunei Campeni de a contribui din partesii cele posibilu spre infientiarea numitei scóle, recomanda primirea in bugetu a sumei anuali de 100 fl., carea se se póta ridicá din cass'a asoc numai dupa ce se va infientiá si deschide numit'a scóla.

Se primesce in principiu susceperea in bugetu a subventiunarei scólei din cestiune.

XXI. Referentele arata, cá proiectulu pentru modificarea regulamentulu despartimentelor cerc., pre care adunarea gen. trecuta 'lu dedese unei comisiuni asupra careia comit. se raporte adunarei presente, se afla pucinu corespondiatoriu; de aceea comit. e de parere, se remanemu pre langa regulamentulu de pana acumu, si impartasindu si comisiunea parerea acést'a, o recomanda spre acceptare.

Se primesce.

XXII. Proiectulu pentru infientiarea sectiuniloru

scientifico, ce asisiderea se compuse in urm'a decisiunei adunarei gen. din an. tr., si care spre informatiunea membriloru se publicase in fói'a asoc., comisiunea in unire cu comitetulu 'lu propune adunarei spre acceptare.

Adunarea gen. accepta acestu proiectu in unanimitate si fðra modificatiune.

XXIII. Referentele continua cu punctulu despre incercarea fara succesu a comitetului, de a infientiá despartimente in cercurile Naseudului, Bistritiei, Mediasului, Zarandului si Siomcutei, precumu si de alta parte despre imbucuratoriulu faptu, cá in despartimentulu Sibiiului s'au esmisu barbati de specialitate pentru a tiené poporului prelegeri din agricultura; comisiunea amendoue le recomanda a se luá spre scientia, cu acelu adaosu, cá comit. se nu incete a lucrá dupa potentia si pre venitoriu pentru infientiarea de despartimente in tóte cercurile unde inca lipsescu, si cá se recomende a se introduce si in alte despartimente prea folositórele prelectiuni agromice pentru poporu.

Adunarea accepta propunerea comisiunei.

XXIV. Cu privire la raportulu comit. despre starea fóiei asociat. comisiunea opiúeza, ér adunarea gen. primesce a recomandá comitetului se concluce cu totu adinsulu pentru latirea fóiei „Transilvani'a.“

XXV. Punct. 12, 13, 14 din raportulu comisiunei pentru motiuni, relative la realisarea testamentulu I. Gallianu si a legateloru Mutovsky si Grabovsky; mai departe la conferirea a 60 fl. v. a. tehnicului din Vien'a, Nic. Neamtiu, cari bani dupa bugetulu an. tr. erau destinati pentru unu ascultatoriu de agronomia in patria, dar din lips'a de concurenti nu s'au potutu conferi unui atare, in fine relative la raportulu bibliotecariului comisiunea le recomanda.

Adunarea le iea spre scientia.

XXVI. Cu privire la operatulu „Higien'a poporale“ incursu la comitet. dupa a dou'a deschidere de concursu cu premiu de 50 galbeni, recensiuinea caruia, facuta de unu barbatu de specialitate comitetulu nepotendu o studiá din lipsa de tempu:

Adunarea gen. cu atátu mai pucinu tempu avendu, reindruma operatulu la comitetu, cá pana la adun. gen. urmatória se-si faca propunerile.

XXVII. Suplic'a studentelui absolutu de clas'a V. gimn. din Blasiu, Ioane Sonea alaturata sub O) cu aclusele a, b, c, si a farmaceutelui Aur. Cuteanu (v. proc. verb. Nr. IX. sied. II.)

Se predá comitetului asoc. spre posibila luare in consideratiune.

XXVIII. Se dà lectiunei motiunei P) date in-scrisu de m. Lad. Vajda cá propunerile sale, cunoscute din adunarile gen. de mai inainte, asoc. se le puna in lucrare in totu cuprinsulu loru. Dupa ce relativu la acestea biroulu arata, cá dupa potentia a si pusu in viétia unele din acele propusetiuni salutarie, la opinarea comisiunei:

Se decide, cá comit. asociat. se se nevoiésca in

totu modulu posibilu a efectui si celelalte propuneri pana acumu inca nerealisate.

XXIX. Fiendu tempulu inaintatu siedinti'a se ridica si presidiulu anuncia continuarea siedintiei pre dupa amiédiu la 5 óre.

Spre scientia.

XXX. Dupa intrerumpere de 3 óre continundu-se siedinti'a II., presidiulu aduce la ordine raportulu comisiunei bugetarie; raportoriulu I. Popescu cetindu raportulu asupra proiectului bugetariu, substernutu de comitetu, din care se vede, cà pre an. 187⁷/₈ asociatiunea dispune de 5508 fl. 20 cr., la care adaugùnduse si sum'a de 400 fl. fosta destinata pentru opulu „Viti'a cultivata“ (v. Nr. XVIII. proc. verb. sied. II.) resulta pentru scopurile asoc. sum'a de 5908 fl. 20 cr., care se propune adunarei spre primire.

Adunarea gen. iea spre scientia proiectulu bugetariu cu adaosulu comisiunei bugetarie de a se anumeru la densulu si celi 400 fl. remasi dela opulu rieiptatu „Viti'a cultivata.“

XXXI. Referentele cetesce punctulu 1, 2 si 3 alu proiectului bugetariu si adunarea accepta:

1) Remuneratiunea secretariului I. cá redactore alu „Transilvaniei“ 400 fl.

2) Remuneratiunea secret. alu II. cu 300 fl.

3) Remuneratiunea cassariului 200 fl.

XXXII. Asupra punctului 4 din proiectulu bugetariu, relativu la remuneratiunea bibliotecariului, se incinge una discussiune indelungata si vivace, pentru modulu de solvire decursiva a remuneratiunei destinate pentru functionarii asociatiunei, cumu si pentru urcarea remuneratiunei bibliotecariului la 100 fl. Incheinduse discussiunea se accepta conformu proiectului bugetariu si propunerei facute din partea comisiunei.

4) Remuneratiunea bibliotecariului cu 60 fl.

XXXIII. Referentele continua cetirea puncteloru 5—11 ale proiectului bugetariu, ér adunarea gen. le accepta intocmai statorinduse estu modu:

5) Spesele cancelariei cu 150 fl.

6) Pentru scrietoriu 150 fl.

7) Chiri'a pentru localitatea cancelariei 100 fl.

8) Pentru trebuintiele bibliotecei 80 fl.

9) Spese extraordinarie 200 fl.

10) Stipendiu pentru 2 realisti a câte 70 fl., la olalta 140 fl.

11) Pentru 2 elevi ai scólei comerciale stipendiu a câte 70 fl., la olalta 140 fl.

XXXIV. La punctu 12 alu bugetului se statorescu cu 300 fl. stipendiu pentru unu tineru ascultatoriu la academi'a comerciale. Dupa ce inse referentele arata, cà tinerulu Georgiu Strimbu, ascultatoriu la academi'a comerciale din Vien'a, care si an. trecutu se folosise de acestu stipendiu, cere, cá in vederea didactrului celui mare se-i se ridice stipendiulu la 400 fl.

Adunarea la propunerea comisiunei diferesce ce-

reeri si statoresce pentru suplicantele Georgiu Strembu ascultatoriu actualmente la academi'a comerciale din Vien'a:

12) 400 fl.

XXXV. Relativu la propunerea comitetului de a se asemná la 2 tineri ascultatori de pedagogia stipendia de câte 60 fl. comisiunea propune prefacerea acelor stipendia in patru premie solvinde la finea anului scolasticu. Inainte de toti m. P. Cosm'a propune a se creá 4 stipendia de câte 60 fl. Dupa debateri viue, la cari participa mai multi membrii, T. Petrisioru propune a se trimite cu midiolócele asoc. 2 tineri pedagogi absolviti in patria la institute din strainatate cu stipendia de câte 300 fl. Stef. Popu sustiene propunerea lui P. Cosm'a, din motivulu cà prin acésta mai multi tineri se voru indemná a se aplicá la acésta cariera. Membru Calutiu staruesce pre langa trimiterea numai unui tineru cu stipendiu de 600 fl. Dr. Nic. Stoia face propunerea, cá se se creeze pentru ajutorirea si trimiterea unui tineru la studiulu farmaciei in strainatate, unu stipendiu de 368 fl. 20 cr. din sum'a restanta dela bugétulu presente in urmarea adaosului de 400 fl. aratatu la Nr. XXX. alu acestui procesu verbale. Cerendu-se in fine votare, se primesce propunerea lui P. Cosm'a de a se dá:

13) Patru stipendia pentru pedagogi dela institutele romane confesionali, unulu câte de 60 fl., la olalta 240 fl.

XXXVI. Discutendu-se apoi punctele 14—19 ale preliminarului bugetariu recomandate de comisiune, adun. gen. le primesce fóra modificare, adeca:

14) Pentru 2 elevi la scólele agronomice din patria stipendiu a câte 60 fl., la olalta 120 fl.

15) Pentru unu gimnasistu din fundatiunea fostului comitatu alu Dobacei, stipendiu de 60 fl.

16) Pentru unu gimnasistu din fundatiunea Nic. Marinovicu sen. stipendiu 60 fl.

17) Pentru unu gimnasistu din fundatiunea Galiana stipendiu 60 fl.

18) Ajutoriu pentru unu gimnasistu din fundatiunea Emiliu Basiota, Motiu Dembulu 20 fl.

19) Pentru sodalii si invetiacei de meseria 600 fl.

XXXVII. Pusetiunea 20 din preliminaru premia pentru 4 invetiatori, carii se distingu in instructiunea practica de pomaritu si gradinaritu o recomanda comisiunea cu acelu adaosu, cá premiale se se distribue la finea anului scolasticu, conformu cu propunerea comisiunei:

20) Se accepta patru premia a 25 fl. pentru 4 invetiatori mai distinsi in instructiunea practica a pomaritului si gradinaritului, la olalta 100 fl.

XXXVIII. Asupra posit. 21 din preliminaru sunatoriu despre 700 fl. cá ajutoriu pentru imbunatatirea scóleloru romane misere, din care suma comisiunea de acordu cu comitetulu proiectéza a se dá 100 fl. cá ajutoriu anuale pentru infientiend'a scóla de fetitie in Campeni (v. p. XX. alu proc. verb. ses.

II.) adunarei discutendu mai indelungatu, membrulu Andreic'a cere a se votá din aceste ajutoria 200 fl. pentru proiectat'a scóla; I. M. Moldovanu propune a se dá memorat'a subventiune pre unu singuru anu, din motivu cá se nu facemu casu de precedentia pentru alte asemeni cereri posibili; A. Trombitiasiu face propunerea, cá subventiunea de 200 fl. se se dea pre 3 ani. In fine cerenduse votare I. M. Moldovanu 'si retrage propunerea, si asia: adunarea gen. admite propunerea membr. A. Trombitiasiu de a se acordá proiectatei scóle ajutorulu de 200 fl. pre 3 ani, inse numai dupa ce aceea scóla va fi infientiata si deschisa.

- XXXIX. Se procede la punct. 22—24 alu preliminarului, cari se primescu fóra desbatere, anume:
- 22) Pentru infintiarea sectiun. scientifice 500 fl.
 - 23) Subventiune pentru fói'a asociat. 700 fl.
 - 24) Pentru servitoriulu cancelariei 180 fl.

XL. Raportatoriulu refereste suplic'a dlui G. Popescu din Bucuresci ddto 30. Iuniu a. c., cá asoc. se acorde óre-care ajutoriu pentru tiparirea opului seu intitulatu „Cursu elementariu de istori'a literaturai romane,” opinandu, cá atare ajutoriu se nu se dea, atátu din lips'a midiulóceloru, cátu si mai verosiu pentru motivulu, cá auctoriulu necludendusi opulu la suplica, asociatiunea nu este in stare de a pretiui valórea lui. Pentru aceea G. Baritiu propune, cá dupa ce regulameentulu pentru sectiunile scientifice e dejá primitu si prin urmare e de speratu, cá acele sectiuni in scurtu se voru constitui, suplic'a cestiunata cá si pre venitoriu altele de natur'a acést'a se se indrume la respectiv'a sectiune scientifica.

Adunarea adopta propunerea memb. G. Baritiu.

XLI. Se liá la desbatere propunerea m. dr. I. Neagoie, cá pre venitoriu inainte de tienerea adunariilor generali de cu bunu tempu se se tiparésca bilantiulu cassei pre sém'a membriloru asociatiunei. In discusiunea urmata membr. V. Romanu sustiene tiparirea ei tempuria in fói'a asociat. „Transilvani'a,” cá suficiente pentru scopu. In fine memb. G. Baritiu pentru crutiarea speseloru propune, se se imprima cu câteva septemani inainte in „Transilvani'a,” si de acolo numai se se retiparésca in 500 esemplarie.

Adunarea gen. aproba propunerea facuta de G. Baritiu.

XLII. Fiindu cátra 10 óre de séra se cere din mai multe parti amanarea pertractarei agendeloru restanti pre alta siedintia.

Cererea se primesce cu majoritate precumpanitória si siedinti'a a II. se inchide, defigúndu-se siedinti'a procsima pre mane la 9 óre antemeridiane.

D. C. M. S.

(Va urmá.)

CUVENTULU,

prin care dn. canonicu Ioane Fekete Negrutiu saluta adunarea gen. a asociat. trans. in numele comitetului festivu alu Blasieniloru.

Pré onor. adunare generale a asociatiunei!

Illustrisime domnule presiedinte!

In momentele acestea de bucuria, candu sum fortunatu a bineventá si a felicitá pre pré on. adun. gen. a asoc. nóstre transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului nostru romanu aci in opidulu Blasiu déca 'mi aruncu ochii la trecutulu celu dorerosu si plinu de suferintie amare, si cu deosebire la intunereculu nescientiei, in carele pre poporulu nostru 'lu aruncasera fatalitatile tempuriloru celoru trecute, si comparezu acelu trecutu dorerosu, si abisu de nescientia cu presentulu, 'mi vine a esclamá cu betranulu Simeone: „Acumu dimitte dómne in pace pre sierbulu teu, ca vediura ochii mei mantuirea ta.” Asia e pré stimatiloru domni! cá-ci geniulu poporului nostru romanu, provedinti'a cea divina, carea deapururea a veghiatu si veghiaza, cu taria preste pré amat'a nóstra natiune, candu dupacumu pré bine scimu din istoria, limb'a, — i era eschisa si din baserica-i, si era pre aci, cá se'i intunece si originea cea stralucita, cá prin minune a readusu si repusu pre altariu sanctuariulu basericeii si alu natiunei, de unde acumu in limb'a cea dulce armoniósá se preamaresce D-dieulu parintiloru nostri, care ne-a mantuitu limb'a si dinpreuna cu ea si natiunea de total'a ei perire ce o intentionasera inimicii ei seculari, éra candu a sositu implinirea tempuriloru, candu si alte natiuni din patria formasera societati erudite, si institute literarie, pré bunulu cerescu Parinte, in a careia preapoternica màna este pusa sórtea popóraloru, a dispusu in fruntea pré amatei nóstre natiuni pre doui barbati resoluti si cu totulu, cu anima si trupu devotati binelui comunu, pre préfericitii demni de eterna amintire archierei si metropoliti Alesandru si Andreiu, carii ambii insuffetiti de geniulu poporului nostru romanu conlucrandu din respoteri, au datu impulsu potinte la infientiarea asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana, si cultur'a poporului romanu, pre ai carei asociatiuni pré onorata adunare generala avemu onóre astadi aci in midiuloculu nostru a o saluta cu animile pline de bucuria. — Si asia pré stimatiloru domni! Acea ce parintii nostri au doritu cu anim'a se védia si nu au vediutu, adeca un'a asociatiune transilvana pentru literatur'a romana, si cultur'a poporului romanu, numai noue ni s'a datu fortun'a se o vedemu, si inca nunumai infientiata, dara se'i vedemu inca si activitatea ce cu unu zelu flagrante a desvoltatu si o desvólta in cursu de 16 ani intru prosperarea literaturai si a culturei poporului romanu, ba se'i vedema si efectele celea iubucuratórie, si salutarie in acést'a directiune pana acumu obtienute.

Aceste momente pré stimatiloru domni, carii

aci le-amu adusu inainte numai pre scurtu, cà-ci in acestu obiectu mai pre largu a me estinde nu m'a lasatu nici me lasa vitregimea tempului care pentru noi, dorere! si de presente e fatalu au nu suntu destule motive de a misca pre totu sufletulu de romanu spre a'si exprime sentimintele de pietate si de recunoscintia eterna pré fericitiloru fundatori ai asociatiunei? au nu suntu destule motive de a ne exprime frofund'a nóstra multiamita si aceloru pretiosi barbati, cu deosebire comitetulu asociatiunei, si ilustrissimulu domnu presiedinte caruia e incredintata conducerea afaceriloru ei, precumu si pré stimatiloru domni membrii ai asociatiunei, carii dupa poteri au spriginitu si spriginescu scopulu celu maretiu alu asociatiunei? si cine are mai mare datorita de a fi cu multiamita si cu recunoscintia, precumu si de a se bucurá pentru tóte acestea momente, decatu noi orasienii din opidulu Blasiu, noi dicu orasienii, carii avemu norocire si onóre a salutá aci in midioloculu nostru pre un'a asia de stralucita adunare geueralá, pre atati straluciti barbati ai natiunei nóstre ca pre totu atatia bine meritati de natiune si beserica?

Recunoscintia dara eterna se fia Voue! pré fericitiloru fondatori ai asociatiunei din partea intregi natiuni romane! éra Tie illustrissime domnule presiedinte si pré onoratorulu domni oficiali ai asociatiunei in numele opidaniloru nostri si alu pré onoratululu publicu Ve esprimu cea mai profunda multiamita pentru pré intielépt'a conducere a afaceriloru asociatiunei, — asemenea si Voue pré stimatiloru domni membrii ai asociatiunei ve esprimu cea mai cordiala multiamita, pentru cà dupa poteri ati concursu, si concurgeti spre inaintarea scopulu celu maretiu de cultura, ce si l'a prefiptu asociatiunea nóstra transilvana, precumu si tuturoru pré stimatiloru óspeti ve esprimu cea mai adunca multiamita, pentru cà ati binevoitu a ne onorá cu presentia la acést'a adunare geueralá si din adunculu animei pottimu cá pré amat'a nóstra natiune in bine si fericire se traiésca! — pré onorat'a asociatiune transilvana intru scopulu propusu se sporésca, éra membrii ei intru multi ani fericiti se traiésca, si cá nisipulu marei se se inmultiésca!!

Romanulu in poesi'a sa poporale.

(Fine.)

Din desu memorat'a natura filosofica contemplativa a sufletulu rom. deriva si acea caracteristica geueralá a poesiiei nóstre poporali, conforme carei dens'a nu intr'atatu e de soiu romanticu, càtu mai vertosu clasico-idilicu. Precumu poesi'a vechieloru popóra clasice avuse de principiu imitarea naturei, si amesuratu acesteia trasur'a-i principale sta in depingerea fidele a naturei, in coloritu variu campianescu, si in una anume linisce si odina, ce o predomnescu: intogmai si poesi'a rom. poporale are de modelu na-

tar'a, din care si-iea si depinge nenumeratele si incantatóriele sale icóne, preste cari simtimu reversandu-se unu aeru linu si domolu. Passiuni nu pré a-flamu intr'ins'a zugravite cu traseture mai marcate; cà-ci Romanulu, cumu disemu mai susu, nu intru atát'a are ânima passionata, càtu mai vertosu una imaginatiune de totu vivace, carea apoi a si trasu intregu universulu in cadrulu lucrariloru sale, presentandu-ne de multe ori un'a dupa alt'a cele mai cutediate si admirabili asemenari, tropi, alegorie si figure.

Se audimu câteva cá de esemplu. „Calulu sbora cá si ventulu, de cutriera pamentulu“ (A); „se asterne drumulu, cá si érb'a campulu la suflarea ventulu“ (A.); „calca murgutiulu lupesce, si se asterne iepuresce, fuge in sboru cá dorulu“ (A.); „sioimulu velsu nechediá, sborulu iute-si rapediá, epuresce, ogaresce, paseresce, fulgeresce“ (A.); astfeliu roibulu fugiá, càtu valile se limpediá“ (A.). Mundr'a e „dîna din ceriu picata“ (A.); „e lucéferu pamentescu cu chipu dulce femeiescu“ (A.); „ochii i ardu si i arde faci'a, cá garof'a demanétia, candu de roua e incarcata si in lumina se arata (A.). Pre junele voiniculu „lu-inféera mustetiór'a, si-i mugura barbiór'a“ (M. c.); „faci'a ciobanelulu e spum'a laptelului, mustetiór'a lui spiculu granulu, ochisorii lui mur'a campulu, sprincénele lui pén'a corbulni“ (A.); éra la nunt'a lui cu a lunei mirésa, cu mórtea, „cade una sté, sórele si lun'a i tienu cunun'a, bradi si paltinasi i are nuntasi, preuti muntii mari, paseri lautari, paserile miie, si stele faclie.“ Uimitória de cutediata, si totusi asia de naturale, imagine cu adeveratu! Si ea nu e singura séu sporadica in poesi'a poporale rom., ci atari ne suprendu pré placutu mai pe tóta pagin'a, mai in totu sírulu poemeloru nóstre poporali. Cole voiniculu „prónde fulgerulu in sboru, si de susu din inaltime -lu arunca in dusimanime“ (A.); colo la cantulu fluietulu pastorescu rom. „codrii se trediescu, frundiele sioptescu, stelele clipescu si in cale se oprescu“ (A.); ici éra si „candu Domnulu cuventá, lumile se desceptá, si cu dragu 'lu ascultá, ceriurile straluciá, nuorii din serinu peria“ cá si candu a-i audi pre Schiller cu „maiestrulu facutoriu alu lumiloru“¹⁾, s. a. s. a.; cá se tacemu de nu pucinele si ingeniósele alegorie, buna-óra cá cea a amórei infocate in „Len'a“²⁾, si cá alegori'a tórnei in „Brumarelu“³⁾, carele in dialogulu seu cu flórea dice acestei:

„Eu vinu sér'a pe recóre,
De me culcu pe sinu de flóre,
Si candu plecu voiosu cu sóre,
Dupa mine flórea móre.“

Nu numai inse atari fientie personificate se in-

¹⁾ Schiller: „Einsam war der grosse Weltenmeister;
Fühlte Mangel: darum schuf er Geister,
Sel'ge Bilder seiner Seligkeit.“

²⁻³⁾ Alesandri o. c., pag. 237, 33.

roducu in poesi'a rom. poporale graindu, ci conver-
sédia intr'ins'a acusi acusi atátu lucrurile neanimate
de totu soiulu din natura, cátu si una multime de
alte fientie imaginare si in realitate neesistente, de
cari furnica naratiunile si poemele poporului nostru.
Éca inca una trasura caracteristica a poesiei nóstre
poporali! Intru adevèru pucine popóra au esistatu si
esista, a caroru poesia poporale se se póta in acestu
punctu asemená cu a nóstra. In ea Romanulu tra-
iesce in una adevèrata lume suprapamenténa, ideale,
traiesce si adi in lumea mitologiei antice, are de a
face cu diei, dieine si Titani, durédia punti preste
munti, invíta la nunta sórele, lun'a si stelele scl., in
cátu la lectur'a producteloru literarie poporali rom.
vrendu nevrendu ti-vine in minte poesi'a classica la-
tina si elena, carea, precumu scimu, asisídere e por-
tata de nenumeratele fientie religioso-ideali ale mito-
logiei.

Remarcabile e inca in poesi'a nóstra poporale
dés'a ipotipose séu depingere viua a lucrurilor din
natura, despre cari tracta; éra si unu eflusu alu ima-
ginatiuni yivaci. Spre a inaintá si potentiá acésta
depingere viua, poetulu poporale se folosese nu
odata de figur'a oratorica asia numita a retractiunei
séu corectiunei, mai alesu la inceputulu baladeloru si
altoru poeme, in catu de multe ori poesi'a ne infa-
cisiédia ochiloru mintiei situatiunea cea mai frumósa
si apta de a servi cá tema penelului unui pictoriu
(„Susu pe malulu Nistrului, la curtile Sandului, diarii
dîn'a codrului; n'a fostu dîn'a codrului, ci-a fostu
fica Sandului.“ „Sub póla de codru verde, o diare
de focu se vede; dar la diare cine siede, si roibu-
tiului se increde? Voinicu teneru si scapatu“¹⁾ scl.)
Ipotiposea e ajutata destulu de desu prin pré frumóse
climaci, poliptote si paronomasie „Capriór'a fuge salta,
sbóra, piere, cá unu visu, cá o parere.“ „Corbulu
aripele si-intindeá, si pe ceriu elu se diariá, antaiu
cá unu porumbasiu, apoi cá unu lostunasiu, apoi cá
unu bondarasiu, si-in diare déca-ajungeá, elu din
diare se stergeá.“ „Codrulu negru clocotiá, de-unu
lungu chiotu chiotiá, de unu greu tropotu tropotiá,
A.); desclinitu e ajutata ipotiposea prin figur'a epi-
zeuxei, carea, dupa cumu e cunoscutu, e asia de désa
si in graiulu rom. nelegatu si cotidianu cá in limb'a
Italianiloru neapolitani, in catu ea asisídere se póte
numerá intre caracteristicelè poesiei rom. poporali
(fost'au fostu; audit'am auditu; mai ca mai lu-ajun-
gea; déca vedea si vedea; ea astépta astépta astépta,
se luptamu la lupta drépta; se ducea ducea ducea,
nici capulu nu-si intorcea; tatarimea se-insirá, si fu-
gindu se resfirá, cate unulu unulu unulu, dupa ne-
grisioru nebunulu, Stefanu Stefanu domnu celu mare,
A.; dara fia-ne iertatu a citá intregu acestu cantecu
eroicu si plinu de frumusetie poetice:

„Stefanu, Stefanu domnu celu mare,
Sémenu pe lume nu are,
Decátu singuru mundrulu sóre.

Din Sucév'a candu elu sare,
Pune pieptulu la hotare
Cá unu zidu de aperare.

Bate Lesii 'n fug'a mare,
Bate órdele tataru,
Bate cetele magiare.

Lumea 'ntréga stá 'n mirare;
Tiér'a mica, héi dar tare,
Si dusímanulu sporu nu are!“

mai incolo: „vai tu tata tata tata; canta-mi canta
unu cantecelu“ M.; asia si desele: „me baiate baia-
tiele; me serace seracila; mama mamuléna; fica fi-
culéna“ scl.

Remarcabile, fórte remarcabile e si asia-dicúndu
motulu séu preambululu „frundia verde,“ cu care se
incepu mai tóte doinele si horele poporali rom. De
unde provine acestu motu? Provine — cá se graimu
cu pré frumósele si adevèratele cuvinte ale lui Ale-
sandri¹⁾ — din iubirea Romanului pentru natura in-
verdita. Primavér'a cu ceriulu ei albastru, cu dulcea
ei caldura, cu insufletirea ce ea aduce lúmei amori-
tite de viforele iernei, nasce in ánim'a Romanului
doruri tainice, porniri entusiaste, cari 'lu facu a úitá
sufèrintiele trecutulu si a visá dile de iubire, de vi-
tedia. Lui i place, candu vine primavér'a cea verdia,
a se intinde pe iérba, a se retaci prin lúnce si codri,
a cantá si a pocni din frundie, a se scaldá in lu-
min'a sórelui si in aerulu profumatu alu campului.
Frundi'a cea nóua i insuffla cantece pline de o me-
lancolia adunca, ce esprima jalea unui trecutu de
marire si aspirarea catra unu venitoriu maretiu. Frun-
di'a verde, ce incununa cantecele poporali, serve totu-
odata de caracteristic'a cantecului. Astfelu candu
subiectulu este eroicu, candu elu cuprinde faptele
unui vitédiu, poetulu alege frundiele séu de flori ce
suntu in protivire cu potèrea si cu tenereti'a, precumu
frundi'a de stejariu, frundi'a de bradu, frundi'a bu-
joru, ca-ci voinicii baladeloru suntu inalti cá bra-
dulu, tari cá stejariulu, rumeni cá bujorulu. Cante-
cele de iubire se incepu cu frundiele de lacremióra,
de sulcina, de bosniocu, pentru ca aceste flori, dupa
crederea poporului, au una menire farmecatória. Candu
e canteculu de dorere séu de mórte, elu preferè frun-
diele de maracina, de mohoru scl. In legende si in
balade unde figurédia copile frumóse, acestea suntu
intovarasite de cele mai gingasie flori ale campie-
loru, poetulu le incununa cu ghirlande mirositórie de
frundie de viórele, de trandafiri, de micsiunéle scl.,
si astfelu se póte cunósce subiectulu unui cantecu
chiaru dela celu antaiu versu. Romanii dovedescu
prin acésta forma poetica a improvisáriloru lor una
si mai strinsa rudire cu fratii lor din Itali'a; ca-ci

¹⁾ Sim. Fl. Marianu o. c., I. pag. 86, 121, cfr. inca
pag. 88 II. 50. Pompiliu o. c., pag. 47.

¹⁾ Alesandri Poesie pop. a Rom., Bucur. 1867, p. 92.

in cantecele Umbriloru, ale Liguriloru, ale Piceniloru si ale Piemontesiloru frundi'a e inlocuita prin fióre. De exemplu: Fiori di viole, li vostri ochietti furone le strale, che fece la ferita che mi dole etc.“ Acésta inrudire, intonata mai antaiu si mai vertosu de ilustrulu nostru filologu Cipariu,¹⁾ nu se póte nici-decumu negá, dupa ce aceste moturi se afla in forma mai marcata si mai generale numai si numai in poesi'a poporale rom. si italiana, bine ca ici fióre, colo frundi'a. Nu ne este necunoscutu, ca asemenea motu la cantecele poporane se manifesta si pe aiurea sub aceea si actiune a naturei, buna óra la Scandinavi. Aici inse e multu mai raru, si se adaoge dupa mai multe versuri cá refrénu. Se afla si la Magiari, unde inse asisidere remase numai una tentativu, nepotendu reusi a ajunge una formula, unu modelu uniforme, si unde dreptu-aceea ne-amu poté seriosu intrebá, óre atari moturi, cumu arata unele opuri inceputuri fóra nici unu necsu si intielesu la poeme poporali mag.,²⁾ nu suntu ele óre nisce sterpiture produse prin influinti'a moturiloru poesiei poporali romanesci? Sustienemu dara inrudirea obiectului cestiunatu la daco-romani si italieni, dara inrudire mai profunda, mai intrinseca, procedietória din iubirea ambeloru popóra cá eminentu agricole, bucolice pentru frumusetiele naturei; numai catu la daco-romani fú in acestu respectu datatória de tonu Daci'a codrósa, paduréti'a, la italieni Itali'a infflorita.³⁾

Inca unu scurtu cuventu despre metrulu poesieloru nóstre poporali.

Ele mai fóra esceptiune suntu compuse in trochei, si anume in dóue soiuri de versuri trocheice. Primulu soiu e monometrulu trocheicu hipercatalectu, cu care se schimba aorea dimetrulu brachicatalectu, va se dica versurile aceste stau din cate cincí séu si siese silabe, asia dara din dóue si diumetate séu trei pitióre simple trocheice, cu tonulu versului colo pre antepenultima, cole pe penultima. In atare metru vedemu scrise p. e. „Mioriti'a,“ „Monastirea de Argesiu.“ Alu doile soiu, multu mai usitatu, e dimetrulu catalecticu, ce variédia cu dimetrulu acatalecticu, adeca versuri trocheice de trei si diumetate si de patru pitióre simple, in cele cu cesur'a dupa silab'a a patr'a, si cu intonarea pe ultim'a, in ceste

¹⁾ Cipariu Elemente de poetica, Blasiu 1860, pag. 194 — 196.

²⁾ P. e. „Három alma meg egy fél,
Kérettelek, nem jöttél;
Ha nem jöttél ott vesztél.
Lányok anyjává lettél.“

(Trei mere si diumetate; te-am petitu si n'ai venit; deca n'ai venit, acolo ai peritu, ai devenitu mam'a feteloru.)

³⁾ B. P. Hasdeu in Istor. crit. a Rom., vol. II. pg. 73 se adopera a infrange acésta parere cu câteva citate din poesi'a poporana neogreca, rusa si ispana; dara póte vedé ori-cine, cá acele citate nu-su moturi séu preambule, ci asemenari formali, si asia conclusiunile-i cu temeiulu loru dinpreuna cadu si se nimicescu.

totu cu acea cesura, dara cu tonulu primariu pe silab'a penultima.

Trocheulu e unu metru poeticu, care asia-dicéndu se scobóre, merge in diosu, cade usiora de pre silab'a sa lunga pre cea scurta; din caus'a acést'a e óresi-cumu dela fire indicatu pentru naratiune, ce decure uniforme, precumu se si folosesce adese si la alte popóra in poeme epice mai scurte. Pentru eposuri proprie, fiindu ele mai lungi, e mai aptu dactilulu, cu mersulu seu mai rapede grabindu óresi-cumu a percure calea lunga spre a ajunge odata la finele poemei indepartatu. Altmentre trocheulu corespunde atatu caracterului si naturei serióse a Romanului, catu si muzicei romane. Trocheulu n'are impetuositatea iambulului, ce cu sarirea sa de pre silab'a scurta pre cea lunga pare ca ar vré se atace; trocheulu e mai domolu, mai seriosu; e in firea romanésca. Éra apoi cantulu, music'a, acésta sora gemena a poesiei, inca pretinse la noi metrurile trocheice indigetate; de órece music'a salturiloru nóstre natiunali, alesu ale celoru ciscarpatine, (Calusiariulu, Romanulu scl.), precumu se sci, procede intr'unu tactu desiliente cá metrulu trocheului, si melodiele loru dupa dóue tacturi de aceste facu regulatu uua intorsura de unu tactu si diumetate, dupa care urmédia una pansa de unu diumetate de tactu, asia catu pe cele dóue tacturi de antaiu se potu cantá, precumu se si canta, versurile nóstre poporali trocheice mai lungi, éra pre tactulu si diumetate ce urmédia, trocheicele nóstre mai scurte.) Estu-modu cea ce ne invétia estetic'a, cumu-ca originea „baladei“ datédia dela versuri cantate printre saltu, la poporulu daco-romanu se adeveresce deplinu si se afla in tóta realitatea pana in dioa de adi.

XXVII. Conclasiunea operatelor.

Inchiiendu lungele nóstre reflexiuni asupra poesiei romane poporali, luata in sensulu celu mai largu, se mai intonamu odata scopulu primariu, ce-lu avumu la intreprinderea lucrarei presenti in vedere. Acést'a fú a aratá dupa potentia, ce nepretiuitu tesauru literariu posedemu noi in dins'a, cumu si prin tractarea in legatura a toturoru ramiloru ei din punctulu de vedere psihologicu, istorico-mitologicu si limbisticu a indigetá vastulu, vastisimulu campu, pe carele au de a se exercitá inca de aici incolo pénele poetiloru, istoriografiloru, filologiloru si altoru scrietori rom., de a se exercitá cu celu mare folosu pentru literatur'a nóstra, déca acést'a e se fia eflusulu adeveratu, espresiunea fidele si genuina a spiritului romanescu.

¹⁾ Éca de exemplu inceputulu uneia din cele mai cunoscutu melodie rom. poporali din Transilvani'a, pe a carei parte prima se potu cantá trocheicele mai lunge, pe a doua cele scurte; noi punemu de tecstu inceputulu frumósei poesie „Limb'a rom.“ de G. Sionu, in carea versurile scrise in acesti metri poporali rom. alternédia:

Multi e dulce si frumósa
Limb'a ce vorbimu.

Esista adevăratu si până acumu — si acest'a. o constatăm cu bucuria — multu pretioasă opuri, atatu romane catu si neromane, cari se ocupa cu tractarea acusi a unei acusi a altei parti mai multu au mai pucinu insemnate din cestiunatul productu nemortale alu geniului gentei noastre; dara aceste le-amu poté califică numai de deschiderea acestei mine opulente, din carea de si se scósera dejă multe si diverse metale pretioase si folositorie, celu mai pretiosu inse, aurulu, e inca indereptu, in venele si paturele ei mai adunci. Era acestu auru e spiritulu, geniulu, caracterulu poporului nostru, carele trebuie desvelitu si invederatu, că se precepem misteriu tenacitatei, cu carea dinsu infrunta victoriosu atate restriste milenarie, si se scimu prefige mersului seu spre cultura si dezvoltare pe venitoriu una directiune, nu cumuva gresita, ci corespundatori insusirilor sale sufletesci. Căci ori-care poporu numai prin cultura si dezvoltare intr'unu modu sie-si propriu ajunge in starea de a implini cu creatiunile spiritului seu unu anumitu locu in istoria lumii si omenimei, si asia de a poté in acest'a jocă óre-care rola mai insemnata si a-si asigură unu venitoriu catu mai indelungu, fericite si gloriosu.

Intr'adeveru, noi ne ocupam cu partea cea mai buna, mai aléasa, memoritoria a gentiloru, de cate-ori discutam despre geniulu, despre proprietatile spirituale si intelectuale, despre aplecarile animei loru, despre gustulu si privintiele loru morali. Cu acest'a noi scrutam acea putere neveduita, ce se manifesta in operele spiritului create de cutare si cutare poporu; dreptu ce labórea nostra nu e desiérta si fóra folosu, ci neperitoria că si acele opere.

Depusetoriulu spiritului nationale si ale insusiriloru lui, precumu afirmaram de repetite-ori, e pentru unu poporu in prim'a linia poesi'a sa. Ea inse spre scopulu memoratu trebuie studiata si aprofundata din tóte partile si in tóte amenuntimile sale. Totulu e aici demnu de atentiunea literatoriului seriosu, si nimica de nebagatu in séma. Căci precumu in corpulu omenescu până si cea mai mica arteria si fibra se tiene de intregulu organismului, prin carea inca cercula sangele vivificatoriu: asia si in poesi'a poporale inca si particia cea mai neimsemnata la aparentia, e in stare a ne arată si invederă unu modu seu altulu de circulatiunea vietiei noastre nationale.

Firesce, ca atatu invederarea estei circulatiuni, catu si sierbitiulu eminentu, pre care-lu poté aduce poesi'a nostra poporana istoriografiei universali, dara mai alesu celei romane, se va marí din ce in ce, se va marí in gradulu si mesur'a, in care va procede adunarea si colectarea catu mai completa a acestoru geme nestimabili. O datorintia din cele mai sacre acest'a, care cade in sarcina fia-carui carturariu romanu, si carea, nu ne indoimu, se va grabi pe catu va avé modru fia-care, a o implini cu placere si in santi'a cugetului. Fia! Dr. Gregoriu Silasi.

Epistole de ale repausatiloru.

(Urmare.)

Blasiu 25/13 Nov. 1849.

Frate Lauriane!

Scrisóra ce mi-ai trimis'o am primit'o inca fiindu afara in cercu. Atunci nu sciam nimicu despre frate-meu, acumu veti sci d-vóstra mai multu, ca este acolo seu celu pucinu a fostu. Trebuintiele nationale ar fi cerutu ca se stamu in corespondintia necurmata unii cu altii; dar eu am fostu mai totu bolnavu, si dupa-ce m'am mai reconvalutu, alergu diu'a-nópte din satu in satu, nu-mi remane tempu nici macaru pentru o epistola. Cu tóte ca asi avé ce se scriu; pentru-ca pe romani i-a uitatu si Ddieu tocmai candu pe pamentu sunt incungurati de inimici jurati. Popa Georgiu este celu dintaiu, care s'a studiatu a strica si poté ca a stricatu romaniloru mai multu decatu toti inimicii. In caus'a lui Axente a provocatu pe toti rebelii, pana si pe Aiudeni, oficiosu, ca se se ridice cu acuse asupra lui, dicundu ca acumu etempulu. Pe noi pe toti ne-a acusat la comand'a districtuala, ca suntemu inhabili de a porta oficii politice si a cerutu sei tramita straini. Cu rebelii sta in cea mai strinsa relatiune, precumu cu Galescii dela Bucerde, cu Gyárfás si Bithay dela Sancelu si Cenade, carora le-a si datu voia se pórtu arme, si de pe la acestia cerea testimonii asupra nostra, cumu-ca noi suntemu partium studiosi si ca unde au romanii ceva cu nobilii magiari, calcamu dreptulu in favóra romaniloru.

Inainte de vreo 10 zile a chiamatu aici pe baronulu Spleni dela Panade si a facutu o relatiune la Districtscommando, cumu ca poporulu acesta atatu e de cerbicosu, in catu este neaparata necesitate se fia ocarmuitu de straini. Er acumu de o septemana i-a venitu o infruntatiune atatu de grósa, pentru-ca a inchisu pe Teslovanu, Preancu si Dendó si mai alesu pentru Popa Jonas dela Kezler, in catu odata ce a ceti'o s'a insinuat bolnavu si m'a chiamatu pe mine nóptea ca se iéu trebile administratiunei in séma si ca se suplinescu locul lui, dar pana se vinu eu, venise Ieronimu Alpini si asia i le-a incredintiatu lui; dar acumu se silescu cu mii de midiolóce a impedeá cursulu trebiloru, ca se ne scóta de ticalosi. A séra si-a conceputu o dimisiune, in care ér se descarca totu asupra nostra, si ne amenintia, ca aici va veni unu germanu care-si va alege subalterni straini, si elu singuru lucrédia pentru asta.*)

*) Aici se vorbesce despre repausatulu tit. maioru pensionatu dela regimentulu confinariu de husari, carele crescutu si inbetranitu sub vechi'a disciplina brutale si in spiritulu cu totulu strainu de romani, nu elu fusese de vina că 'lu pusera la administratiunea politica, din care nu pricepea nimicu, era pe colegii sei amblá sei tractadie cá pe nisce corporali.

Dvóstra de acolo póte cunósceti mai bine firulu si scopulu politiceii guberniale, si de cumu-va aveti pucina influentia pe undeva, esoperati ca se ne vina aici unu romanu energiosu — si gandescu ca nici unulu n'ar fi bunu cu dn. Moldovanu; dar de-lu veti cere anume pe elu, póte cà atunci in adinsu nu ni-lu voru da. Socotiti-ve si lucrati cu tóta fineti'a, pentruca altufelu devine natiunea intr'unu labirintu politicu. din care nici Ddiu nu o mai scapa. Aru trebui deadreptulu lucratu asupra lui Popa Georgiu si trasu la respundere pentru tóte corespondintiele, ce le-a avutu asupra romaniloru cu comand'a districtuala; se se i-a inainte protocolulu corespondintieloru lui secrete si provocatu se dovedésca totu, se ne provoce si pe noi se respundemu.

In dilele trecute a venitu o ordinatiune dela comand'a districtuala, ca se arate administratur'a, ce sate s'ar mai póte luá din Sachsenland pentru usiuratarea administrativa, si chiaru numit'a comanda a iniatu in catu-va pe administratura, pe la Magu, Mendra, Tiapu, Boianu, Blasielu, cu unu cuventu, pana aprópe de Sibiu si pana la Mediasiu, chiaru pe Vizacna inca o numesce. Dara apoi cere, ca si dela noi se tréca vreo cate-va sate la M. Vásárhely. Nu sciú déca ve este asta cunoscuta ori nu. Faceti ca se ne viná tóte satele curatu romane, si care pana acumu nu s'au tienutu de sasi, indereptu.

Fiti sanetosi.

NB. B. Albin (Kutfalvi) ve recomanda pe langa sum'a complementeloru, se nu uitati de bietii banatiani, precipue de Krassó, de care mai e inca sperantia.

Alu vostru frate V. Maiorescu.

Formulariu de pasportu, cumu se dá de càtra Comitétulu nationale.

Comitetulu natiunei romane.

Aratatoriulu acestia din Brasiovu merge de aici din locu sanetosu la Sibiu, iea cu sine cele de trebuintia lá drumu, arme etc., merge cu carulu iute.

Dreptu aceea suntu poffite tóte jurisdictiunile si locuitorii sateloru si ai orasieloru, ca susu numitului se'i lase cale libera in ducere si intórcere, inlesnindu-i tóte midiulócele trebuintióse in a sa calatoria.

Sibiu in 1848.

Simeonu Barnutiú,
presiedinte.

Epistol'a renumitului parochu de confes. evang. augustana Stefanu Lud. Roth càtra G. Baritiú,

din alu carei spiritu, mai multu cà din cuvente resulta, cà acelu barbatu indata dupa resturnaturile europene din Februariu si Martiu simtise mai curendu decátu cei mai multi sasi, marea necessitate de a se impaca sinceru cu romanii si a tiené cá ferulu sasii

cu romanii. Cei cari nu l'au ascultatu, au fostu patricianii dela Sibiu.

Werthgeschätzter Herr Professor!

Ich hatte für meine walachischen Glaubensgenossen 100 Stück Neue Testamente kommen lassen, von denen ich Ihnen hiemit 20 Stück per 1 fl. CM. überschicke. Sie waren so gütig sich dahin zu äussern, dass selbige in Ihrer Gegend Abnahme finden würden, was allhier leider nicht der Fall ist. Diesen Mangel aber an Liebe zum Worte Gottes bedauere ich eben um so mehr, als ich überzeugt bin, dass die Welt allein durch Christus zum wahren Frieden gelangen kann. Mir sind die verschiedenen Nationalitäten nur die Bruchtheile eines grösseren Ganzen, und ich halte diese Wuth der Sprachkämpfe für einen Abfall von der Humanität, die eben in diesen Wirrnissen misshandelt wird und untergeht. Darum flüchte ich mich mit meiner Liebe zu den Brüdern nicht in das Formenwesen der Constitutionen, nicht in die Livrée einer besonderen Confession, sondern allein zum Evangelium, als dem Mittelpunkte, als zur Einheit der gesammten Christenheit. Die verschiedenen Auslegungen streitiger Stellen sind nicht die Hauptsache. Christus ist nicht allein das Licht und der Weg, sondern das Leben, und das Evangelium eine Kraft Gottes, welche alle selig macht, so daran glauben. Siehe, es kommt eine Zeit, wo man weder in Garizim, noch in Jerusalem anbeten wird, sondern im Geiste und in der Wahrheit! (That.) Es wird ein Hirte und eine Heerde dann und dadurch werden. Nicht eine besondere Confession wird die andere beherrschen, denn alle werden sich auflösen in eine höhere Einheit. In Christo sind wir Alle Einer, er ist weder Grieche noch Römer, weder Mann noch Weib, weder Herr noch Diener. Gott wird der Vater sein, alle Menschen seine Kinder, und dadurch eben alle Brüder, und das ist das Reich Gottes auf Erden. Jedes Volk wird seine Sprache reden, alle Zungen aber werden Gott loben, und dadurch geheiligt werden. Der Geist Gottes, der zu Pfingsten über die Apostel und Jünger des Herrn ausgegossen ward, redete in allen Sprachen. Es war nur Einer, aber vielerlei Sprachen. Der Gott Abrahams, der bisher nur hebräisch geredet hatte, nur bei den Juden, nur ein blosser Nationalgott gewesen, redete nun in allen Sprachen, er ward Universalgott, der Allvater — das Christenthum Weltreligion. Dieses wird sie einst auch für Alle werden, wenn wir sie Alle als solche erkennen. Um Christum aber als Weltheiland zu erkennen, müssen wir ihn sehen, und hören, und empfinden. Dieses können wir nachgeborene Menschen nur durch das uns hinterlassene Evangelium. Mögen diese 20 Exemplare unserm Herrn den Weg bereiten zu seinem Reich in uns! Mit besonderer Hochachtung

Ihr ergebenster Diener

Meschen 20. März 1848.

St. L. Roth.

Epistola parochului Moise Sor'a-Noacu,

nascuta din comitatulu Hunedórei in Transilvani'a, trecutú inse in diecesea Oradei, inpreuna cu alti mai multi ardeleni. Acésta epistola si cea urmatória considerate din punctu-de vedere alu libertatiei personale in Ungari'a, este interesante.

Nagykároly Máj. 21. 1848. Domnulu meu! In Ungari'a se desvelescu nuori grei contra libertatii. Cetesce cu luare-aminte si vedi ce'ti scrie unu patriotu si prenumerantu din inchisórea comitatului. Asia Dnule! din inchisóre! Abia putui pe ascunsu fórté cu multa danie si ostenéla a capata prin robi ambulatori atara pucintica negréla si papíru. Nu te mira dara, ca nu'ti scriu cumu ti-amú mai scrisu cu numerulu, ci'ti scriu asia maculatu, si te mira de ce'ti voi scrie deameruntu, ca-ci de nu-sú drépte, voiescu ca Ddienu se nu me slobóda d'aici pana la mórté.

In 7. Maiu voindu si eu cu poporanii mei a serbá diu'a libertatii comune, am santitu flamura magiara in biserica, apoi cu acea si cu patru prapori bisericesci cu tóta comunitatea merseramu a tiené o lithie pana la biserica satului vecinu Rákova, cantandu psalmulu: „Intielegeti némuri si ve plecati, ca cu noi este Ddienu“ etc. Si cantarea lui Moisi: „Calulu si pre calaretinlu“ etc. Ajungéndu acolo, intraramu in biserica, si dupa ce cantasému Tedeum séu Marire intru cei de susu, le spusei o predica potrivita serbatorii acestei alese; dupa acésta esiramu din biserica, se ne reintornamu acasa, candu éca Rácovenii ne esira inainte, se remanemu la pucintelu ospetiu. Atunci neputendu scapa de ei, puseramu praporii si odasdile bisericesci in launtru, si intraramu la parochia, unde eu in casa cu parochulu localu, poporenií afara cu poporenií Racoveni ne ospetaramu. La ospetie sci ca se facu si puscaturi. Óre-care omu beutu a puscatu catra casa, si papírulu din pusca s'a aninatu pe cas'a cu paie. Se face larma si strígatu: „Arde cas'a! arde cas'a!“ Candu sariramu si noi din casa, atunci vediuramu ca era numai frica, éra nu focu, ca nici s'au aprinsu, nici au arsu nimicu. Sfersinduse ospetiulu éراسi luai procesia inainte si totu cu acele cantari merseramu pana acasa, unde fara óre-cé scandalu ne reasiediaramu, numai catu bucuria poporului erumpea cate-odata in vivat. Svabii din satu cari vediura ca aninaramu flamur'a in turnulu nostru, ca cantaramu nisce cantari ne mai audite loru, si socotite de batjocura, nesciindu ei ca'su cantari sacre, fugu la Carei, la noulu fóispanu grofulu Károlyi Georgie, care multa isi róde unghile pentru robotele perdute dinpreuna cu oficialii lui, si care vrendu a resturna libertatea in diet'a vitóre, cu iutele tiené o adunantia, in care alese oficiali de comitatu totu de cei malcontenti. Vediendu ca svabii, me vendura ca am facutu rescóla, si am cantatu batjocura, si am aprinsu cas'a parochiei, socotindule drépte tóte, dara avendu si rancóre asupra'mi, ca'lu

oprisemu se nu tiena vinarsaria langa biserica, unde jidovulu arunca mai sub ferestri tóte lăturile de prune si de vinarsuri de alta specie, indata tienendu o adunantia straordinaria, face ca se me prinda ca pre unu turburatoriu. Eu nu sciamu nimica, ca inca in luna trecuta m'am prezentatu la Zelau (Zilah), se vedu cumu merge reincorporarea si cetirea legiloru, unde intre sunete de armele gardei nationale, care costa din 240 de insi deprinsi bine, se facura tóte, inse din cuventulu bar. Veselényi avui de insemnatu acestea: „de nu voi fi spre binele tiei si mai virtosu alu comitatului acestuia etc., se ardia scaunulu acesta sub mine, cumu au arsu sub Dozsa.“ La cari cuvente me nepadire lacrimile si pre mine si pre alti multi simtitori. De acolo me intornai acasa marti cu predicatorulu reformatu din Tasnád, care remase la mine pana mercuri, si candu vrému a prandi, vine comisariulu comitatului cu doi haiduci, si'mi demanda se'lu urmezu la Carei. Eu nesciindu pentru ce? si cumu? Imi lasu famili'a intristata, si nevrendu a me arata contrariu, i-am urmatu. Candu éta ca mana carulu dreptu in curtea comitatului, unde sosiramu mercuri nóptea pe la 11 óre. Atunci se iéu delá mine tóte scrisorile; tóte aparamentele se punu sub secuestriu, si me inchisera singuru intr'o odaia camu intunecósa, unde de o lature audiu sbieratele inchisoru barbati pentru furturi, si ucideri, era de alta ale muieriloru inchise totu pentru criminalitati. Eu in midiulocu, ca Christosu intre doi talhari, nu'mi ertatu cu nime a vorbi, singuru parochulu si protopopulu localu vrendu a vorbi cu mine, fú respinsu. Superioritatea eclesiastica nu sciú, este informata séu ba. Totu asceptu pana astadi dumineca, ca dóra me voru intreba si pre mine ce am gresítu, séu ce am pecatuitu; inse inzadaru, ca nime nu'mi spúne nimica, pana ce mai de cu seara imi spuse chiar hodnogiulu cetatiei de cele ce am pomenitu, mai adaogéndu si alte forfóne si minciuni, cari nu s'au mai pomenitu; adeca eu sunt botezatu de izgato, csendháborító.*) Asia vedi, teasculu slobodu, apoi nu'i slobodu nici a te rugá lui Ddienu. Ce e mai multu, si novelele mi le oprira, se nu le capetu. Eu roganu pre dn. hodnogiulu se'mi conduca unu procuratoru, care se-mi duca procesulu, fiindu-ca nimica me sciú vinovatu. Imi apromise, nu sciú plinise-va séu nu; si eu siedu aici in putóre si singuratate, nici vorbindu, nici cetindu bateru carte de rugaciani, inse nedesperatu, ca cunoscintia'mi curata de ori ce invinuiri politice séu criminale, me face odichnitu si aici ca si candu asi fi la cas'a parochiei. De mi se va schimba statulu, te voiu insciintia, inse fórté cu greu potui fi acumu lua unelte de scrisu, fiindu aspru oprite, si cartea acésta inca nu sciú potévoiu spedui cu post'a de mane séu nu. — Aici sunt inchisi din Sanislau 36 de ómeni si toti cu féra grele la lucru,

*) Agitatoriu, turburatoriu de pace.

aplicate pentru recuprinderea unei table de pamentu, care o luase Gr. Károlyi Georg de 6 ani, si facuse fragarie dintr'ensa, pe care Sanisloanii tóta au derimat'o; din Csomaköz 12, din Berentze 11, din Reszege 14, totu pentru reapucari, mai totu romani, neascultati, inse interati greu, si siliti la lucru. Cumu pricepu din gurile multoru unguri, ei dicu: „Diet'a n'au avutu potere a'mi rapí proprietatea mea, si acésta rapire nu póte sta pe locu. Iobagii mei trebuie se remana séu se se mute se'mi lase pamentulu meu.“ Aveti grige rogu-ve, ca numai pe romani vreu mai virtosu a'si pune cotulu; aveti grige, ca nu cumu va pentru libertati se cadeti in ispita. Éca eu cadiu jertfa, pentru ca m'amu rugatu lui Ddieu multiamindu pentru libertate. M'am bucuratu de libertate si am picatu in nelibertate strinsa, din care nu sciu candu voi scapa fóra patroni si fóra bani multi.

Acestea le-amu scrisu pentru privata notitia; inse de le veti publica, inca nu'mi pasa; ci te rogu ca nu cumu-va se publicati daturi interesante si false pentru vetamarea onórei mele, care'mi e mai scumpa, ca pentru acésta violentia voi face ce voi poté, cá se o resbatu prin legile cuvenite. Cine póte ajute'mi, cá Ddieu se'i ajute.

Noák Moise,
robu.

Nagykároly 26. Maiu 1848.

Domnule!

Dupa nuori serinu! Éca candu scriu aceste ordine, am onóre a ve insciintia, ca dupa-ce eri s'au lnatu la judecata sutele de invinuri politice din pizma date asupra'mi, se cunoscura a fi fóra fundamentu, si eu adi sum liberu. Judecat'a de totu nu e incheiata ca unele invinuri sunt din com. Solnocului, de protopopulu Szabo cu unu reformatu Verebélyi tiesute, inse dupa aceste si acele se voru resfira. Invinuirile intr'acelu tipu era incordate, ca se mi se ascunda sórele. Socotiti ce mai forfóne spune: „Noák a trimisu carti la Tiér'a romanésca si Moldov'a sub masc'a cartiloru de rugatiune, ca se scóle pe romani asupra nóstra.“ Aceste era vorbele in gur'a domniloru Caroieni. Ce mai forfóne! Ei singuri se rusinéza de ce facura. Acumu ve oftezu totu fericitul bine si remanu alu Dyóstra

sinceru amicu
Noák.

Eri adusera 17 robi din Gebe, cari s'ar fi sculatu a derepena turm'a de oi a unui domnu. Astadi adusera 5 robi din Jánosi, totu pentru rapiri, totu unguri si aceia si acestia. Tóte temnitiele sunt pline; la facerea drumulu au scosu afara 115, si totu nu incapu in prinsori. Nu sciu ce va fi, dinpreuna sunt 327 robi. De candu e comitatulu Szathmár n'au fostu atatia, cá candu era mai multi, au fostu 240.

(Va urma.)

BIBLIOGRAFIA.

Cártille dein editur'a Seminarului Archidiececanu in Blasiu.

a) beserecesci.

		in crudo:
Acatistu	in 8-u cu cirile,	—54
Catavasiariu	„ „ „ „	—70
Evangeliu	„ foliu „ „	5.04
Mineiu	„ „ „ „	11.67
Octoechu	„ 4-u „ „	2.24
Strasnicu	„ foliu „ „	1.68
Triodu	„ „ „ „	4.20
Acatistu	in 8-u cu litere lat.	—36
Apostolu, editiunea noua, cu litere, (sub tipariu).		
Octoechu	in 8-u cu litere lat.	—50
Orologiu	„ „ „ „	1.40
„ legatu in piele si auritu	„ „ „ „	2.20
Pentecostariu	„ „ „ „	—36
Psaltire	„ „ „ „	—84
Eucologiú (Molitu.)	„ „ „ „	2.50
Liturgiariu	„ 4-u „ „	2.20
Liturgiariu pre velina	„ „ „ „	3. —

b) scolastece, istorice, s. a.

Abecedariu, editiunea noua (sub tipariu).		
Acte si fragmente pentru istori'a beserecei romane, de T. Cipariu. Blasiu 1855. 16 + 280 pag. 8 u		1.38
Aritmetica, pentru scólele poporali de J. S. Stoianu		—15
Catechismu mare de Dr. Joane Bobu		—56
Catechismu micu „ „ „ „		—18
Crestomatia seau analecte literarie dein cártille mai vechi si noue romanesci, tiparite si manuscrise, incependu dela secululu XVI pana la alu XIX, cu notitia literaria, adunate si alese de T. Cipariu. Blasiu 1858. 38 + 256 pag. 8-u		1.38
Cuventu la inaugurarea Asociatiunei rom. Trans., aperatu in contr'a unei critice, de T. Cipariu. Blasiu 1862. 135 pag.		—40
Elemente de filosofia dupa W. T. Krug de T. Cipariu. Blasiu vol. I 1861, vol. II 1863. ambe 676 pag. 8-u, fia-care volumu cu		1.50
Elem. de limb'a romana dupa dialecte si monumente vechi, de T. Cipariu. Blasiu 1854. 8 + 200 pag.		1.20
Elem. de poetica, metru si versificatiune de T. Cipariu. Blasiu 1860		1.03
Fisica (pentru scól'a poporale prevediuta cu figure) de Ales. Micu. 8-u		—30
Gramateca latina dupa M. Schinagl, de T. Cipariu. P. II. Ed. II. Blasiu 1869. 304 pag.		1.48
Istori'a baserecesca intogmita pre scurtu de Basiliu Ratiu. Blasiu 1854. 6 + 322 pag.		1. —
Istoria biblica mare de G Popu		—55
„ „ „ „ mica „ „ „ „		—25
Principi'a de limba si de scriptura de T. Cipariu. Ed. II. Blasiu 1866. 4 + 407 pag.		2.15
Sciinti'a s. scripture, de T. Cipariu. (Introducere in cártille noului si vechiului Testamentu). Blasiu 1854. 6 + 242 pag.		1.18

c) tiparitari.

Protocóle matriculari, completu 78 cóle,		3.15
Separatu pentru Botezati, Conunati si Morti à 3 cr. cóla.		
Estrase din protocóle matriculari, contiulu		—48
Protocóle de Agende oficiose protopopesci „		—50

(Va urmá).